

ที่ มท ๐๕๑๕.๑/ว ๑๑๓๗๙

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๙ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมกรณีส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ขอตรวจหลักฐาน
ขอคัดหรือขอถ่ายสำเนาเอกสาร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๑๒๓๐๙ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมที่ดินได้วางแนวทางในการปฏิบัติกรณีส่วนราชการ องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ขอตรวจหลักฐาน ขอคัดหรือขอถ่ายสำเนาเอกสารไว้ ดังนี้

๑. กรณีหน่วยงานดังกล่าวยื่นคำขอตรวจหลักฐาน ขอคัดหรือขอถ่ายสำเนาเอกสารด้วยมือ
โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินเป็นผู้ให้บริการ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๐๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้
ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒ (๑๐) (ก) (ข) (ค) (ง)

๒. กรณีหน่วยงานดังกล่าวยื่นคำขอตรวจหลักฐาน ขอคัดหรือขอถ่ายสำเนาเอกสารจากสื่อ
บันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๐๓ แห่ง
ประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตาม
ความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒ (๑๐) (ก) (ข) (ค) (ง)

๓. กรณีหน่วยงานดังกล่าวมีหนังสือแจ้งขอความร่วมมือขอตรวจหลักฐาน ขอคัดหรือขอถ่าย
สำเนาเอกสาร หากเป็นการตรวจสอบและคัดสำเนาเอกสารต่าง ๆ ด้วยมือ โดยส่งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นมา
คัดหรือถ่ายสำเนาเอกสารเอง เจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินควรมีหน้าที่เพียงแต่อำนวยความสะดวกด้านข้อมูลให้เท่านั้น
ไม่มีกรณีที่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เนื่องจากการประสานงานระหว่างหน่วยงาน มิใช่กรณีตามมาตรา ๑๐๓
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๔. กรณีหน่วยงานดังกล่าวมีหนังสือแจ้งขอความร่วมมือขอตรวจหลักฐาน ขอคัดหรือขอถ่าย
สำเนาเอกสารต่าง ๆ จากสื่อบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นซึ่งไม่สามารถตรวจสอบ
และคัดสำเนาเอกสารด้วยมือได้ เช่น การขอข้อมูลแปลงที่ดินทางระบบ LIS หรือหน่วยงานนั้นเลือกที่จะ
ดำเนินการตามวิธีนี้ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินต้องเป็นผู้ดำเนินการให้ เนื่องจากมีระบบรักษาความปลอดภัย
ที่จะเข้าถึงฐานข้อมูล จึงต้องเสียค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓
(พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒ (๑๐) (ก) (ข) (ค) (ง)

-/๕. กรณี...

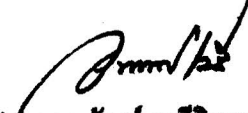
๕. กรณีกฎหมายกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการ เช่น มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้สำนักงานที่ดินมีหน้าที่ต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ถือว่าเป็นหน้าที่ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายจึงไม่อาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ แม้ว่าการคัดหรือสำเนาเอกสารจะเป็นการคัดจากสื่อบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นก็ตาม

เนื่องจากปรากฏว่า มีกรณีที่ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ขอตรวจหลักฐาน ขอดัดหรือขอถ่ายสำเนาเอกสาร สำนักงานที่ดินบางแห่งไม่ได้ปฏิบัติตามแนวทางที่กรมที่ดินกำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือ ไม่ได้ชี้แจงให้หน่วยงานที่ขอความร่วมมือทราบถึงวิธีการตรวจสอบและการเสียค่าธรรมเนียมกรณีต่าง ๆ และได้ให้หน่วยงานที่ขอตรวจสอบดำเนินการตรวจหลักฐาน คัดหรือถ่ายสำเนาเอกสารจากสื่อบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวงฯ โดยหน่วยงานที่ขอนั้นไม่ได้เลือกที่จะดำเนินการด้วยวิธีการดังกล่าว ทั้งที่ข้อมูลนั้นสามารถตรวจสอบและคัดสำเนาเอกสารได้ด้วยมือและหน่วยงานที่ยื่นคำขอสามารถจัดส่งเจ้าหน้าที่มาดำเนินการได้ก็ตาม ทำให้หน่วยงานที่ขอต้องเสียค่าธรรมเนียมในการดำเนินการโดยไม่จำเป็น นอกจากนี้ยังปรากฏกรณีที่มีผู้นำข้อมูลที่ขอดัดหรือขอถ่ายสำเนาเอกสารจากสำนักงานที่ดิน เช่น สำเนาโฉนดที่ดิน ไปขายหรือนำไปแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้เป็นเจ้าของที่ดินซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลได้รับความเสียหาย

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของกรมที่ดินดังกล่าวข้างต้น หากมีกรณีที่หน่วยงานดังกล่าวขอตรวจสอบข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลที่สามารถตรวจสอบได้ด้วยมือ และได้ส่งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นมาเป็นผู้ดำเนินการ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการให้แก่หน่วยงานที่ขอจากสื่อบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น โดยหน่วยงานที่ขอมิได้เลือกที่จะดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวเป็นอันขาด จึงขอให้กำชับพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดินที่อ้างถึงโดยเคร่งครัด สำหรับกรณีที่บุคคลหรือบริษัทเอกชนที่รับจ้างดำเนินการให้แก่หน่วยงานยื่นคำขอตรวจหลักฐาน ขอดัดหรือขอถ่ายสำเนาเอกสาร โดยมีใช้กรณีที่หน่วยงานขอความร่วมมือ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนและบันทึกเหตุผลในคำขอว่าขอไปเพื่อเหตุใด พร้อมทั้งระบุเลขที่โฉนดที่ดินที่ขอให้ชัดเจน และให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนันต์ วัฒนวิบูลย์)
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๓๕๙, ๐ ๒๑๔๑ ๕๓๖๕

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๒๔